

su to pospyty samsneho zespóznawanja a zwocućowanja. Hakle w njemnohich zdžěłanych Delnjołužičanach je so to spóznaće předobyło, zo ma tež delnjoserbski lud po Božej woli prawo existency a zo maju tohodla jeho powołani wjednicy swjatu přislušnosć, na podložku jeho wot Boha jemu dateje řeče a jeho přinarodženeho wašnja za jeho duchowne rozwiće so starać. Samotnje a na samsnu ruku pak móže tam hišće lědma što što docpěć! Tuž dyrbi so založić konferenca delnjoserbskich duchownych, kajkuž maju hornjoserbscy w Sakskej hižo dawno, a k tomu z pomocu cyrkwineje wyšnosće za rozwućowanje delnjoserbskich studentow duchownistwa a němskich, kotřiž chcedža serbske farske města přijec, serbski předařski seminar, kajkiž je w Hodziju za hornjoserbskich, zo móhli woni pozdžišo swoje zastojnistwo w Serbach z wužitkom za lud a z lohkosću za sebje zastać.

Toho runja maju tež serbscy młodžency, kiž so na wučefstwo prihotuja, při seminarijach w Starej Darbnje a Nowej Cali, kaž bě to hižo raz za pruskich hornjołužiskich při wučefskim seminariju w Rychbachu, wot wučerja serbskeje řeče mócneho rozwućowanje w maćefnej řeči dostawać, jeli dyrbja z lohkosću a swěru swoju přislušnosć w serbskich šulach dopjelnjejo woprawdze być wučerjo swojeho luda. Nětko stawa so husto, zo wučef wot džěci, kotrež ma wučić, najprjedy, je-li swědomity, jich řeč wuknje, njerědko pak hubjenišo serbski řeči hač wone. Po wjacykróćnej prikazni pruskeho ministerstwa kulta a zjawneho wučefstwa najposlědy z l. 1881 ma so serbskim džěcom nabožina serbski wukładować a tež serbski čitać nawučić. Štož pak chce a ma wučić, dyrbi to tež najprjedy nawuknuć a sam móc, štož so wo wšěch rjec njehodži. Druzy pak drje zaso móža, ale nječinja! Tola sprawnosć a runosć před zakonjom we wšěch padach je bjez dwěla najsylniša zepjera krajow a wyšnosćow a z prawdu so wjacy docpěje hač z přemocu. Zo pak so swěrnosć a přikhilnosć delnjołužiskich Serbow njeponiža, hdyž so jim jich naturske prawo dostanje, ale skerje hišće powjetša a wobtwjerdža, dyrbi kóždy rozumny přidać. Dotal su woni swěrní a poslušni byli ze začucom a njespóznacom kaž džěci, potom budža to kaž mužowje z přeswědčenjom a rozsudženosću, a woni njebudža so kazyć a hinuć na duchu, ale so rozwijeć a zakčěwać. Daj to Bóh Wjefšny w njebju!

